

2014 წლის 15 ივნისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღის სადამკვირვებლო მისიის შემაჯამებელი ანგარიში

JUNE 15, 2014 LOCAL GOVERNMENT ELECTION OBSERVATION MISSION SUMMARY REPORT

94, Shota Rustaveli street. 2100, Zugdidi, Georgia
Tel.: (+995 415) 555 19 97
E-mail: ngo.saunje@yahoo.com
Web: ngosaunje.wordpress.com

20 Galaktion Tabidze Street, 0105 Tbilisi, Georgia
Tel.: (+995 32) 2 93 50 88
E-mail: info@isnc.ge
Web: www.isnc.ge

2014 წლის 15 ივნისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღის სადამკვირვებლო მისიის შემაჯამებელი ანგარიში

JUNE 15, 2014 LOCAL GOVERNMENT ELECTION OBSERVATION MISSION SUMMARY REPORT

Foreign &
Commonwealth
Office

ახალგაზრდები დევნილთა უფლებებისათვის
SAUNJE - YOUNG PEOPLE FOR IDP RIGHTS

ნაციონალიზმისა და კონფლიქტების კვლევის ინსტიტუტი
INSTITUTE FOR THE STUDY OF NATIONALISM AND CONFLICTS

2014 წ. 15 ივნისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღის სადამკვირვებლო მისიის შემაჯამებელი ანგარიში მომზადებულია დიდი ბრიტანეთის და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს საელჩოს მიერ დაფინანსებული პროექტის - „სინერგია - დევნილთა გაძლიერება თანამონაწილეობისა და თანამშრომლობის გზით“ - ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება ნაციონალიზმისა და კონფლიქტების კვლევის ინსტიტუტისა და ქვეყნის შიგნით იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა პრობლემებზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელ „სინერგიის“ მიერ.

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დღის სადამკვირვებლო მისია განხორციელდა არასამთავრობო ორგანიზაცია „საუნჯის“ (ზუგდიდი) მიერ სამეგრელოს რეგიონში.

დოკუმენტის შინაარსზე პასუხისმგებელნი არიან არასამთავრობო ორგანიზაცია „საუნჯე“ (ზუგდიდი) და ნაციონალიზმისა და კონფლიქტების კვლევის ინსტიტუტი და იგი არ გამოხატავს დიდი ბრიტანეთის და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფოს საელჩოს პოზიციას.

Local government election observation mission summary report from June 15, 2014 has been produced with the financial assistance of the Embassy of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in the framework of the project "Synergy - Empowering IDPs through Participation and Cooperation". The project is implemented by the Institute for the Study of Nationalism and Conflicts (ISNC) in partnership with the Synergy network - a group of nongovernmental organizations working on issues concerning internally displaced persons.

Local government election observation mission has been conducted by the nongovernmental organization Saunje (Zugdidi) in Samegrelo.

The contents of this document are the sole responsibility of the organization Saunje and the Institute for the Study of Nationalism and Conflicts (ISNC) and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the Embassy of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Foreign &
Commonwealth
Office

ახალგაზრდები დევნილთა უფლებებისათვის
S A U N J E - YOUNG PEOPLE FOR IDP RIGHTS

ნაციონალიზმისა და კონფლიქტების კვლევის ინსტიტუტი
INSTITUTE FOR THE STUDY OF NATIONALISM AND CONFLICTS

სინერგია
დევნილთა ქსელი
IDP NETWORK

2014 წლის 15 ივნისის ადგილობრივი
თვითმმართველობის არჩევნების
დღის სადამკვირვებლო მისიის

შემაჯავებელი ანგარიში

შესავალი

19 ივნისი, 2014 წელი, ზუგდიდი - ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაცია „საუნჯე“ 2014 წლის 15 ივნისის თვითმმართველობის არჩევნებს 35 დამკვირვებლის საშუალებით აკვირდებოდა ფოთში, ზუგდიდის თვითმმართველ ქალაქსა და ზუგდიდის თვითმმართველ თემში. შერჩეული უბნებიდან ნაწილი დევნილების კომპაქტურ დასახლებებშია განლაგებული. სამეგრელოს რეგიონში მომუშავე ადგილობრივი ორგანიზაციებიდან „საუნჯე“ ერთადერთია, რომელიც ამ ოლქებში დააკვირდა არჩევნებს.

31 სტაციონალური დამკვირვებლის გარდა, მობილური ჯგუფების საშუალებით „საუნჯემ“ დამატებით 21 საარჩევნო უბანი მოინახულა სამივე მუნიციპალიტეტში. ამომრჩევლის აქტივობა იმ უბნებზე, სადაც „საუნჯეს“ დამკვირვებლები იმყოფებიდნენ, საშუალოდ 35%-ია, აქედან ფოთსა და თვითმმართველ ქალაქ ზუგდიდში -

JUNE 15, 2014 LOCAL GOVERNMENT ELECTION
OBSERVATION MISSION

SUMMARY REPORT

Introduction

June 19, 2014, Zugdidi – local non-governmental organization Saunje observed June 15, 2014 local government elections with 35 observers deployed in Poti, self-governing city of Zugdidi and self-governing municipality of Zugdidi. Part of the selected precincts are located in areas with compact IDP settlements. In addition to 31 stationary observers, with its mobile groups, Saunje visited additional 21 polling stations in all three municipalities. Saunje is the only local organization in the Samegrelo region, that observed elections in these districts.

Precincts where Saunje observed elections, the recorded average turnout of voters was around 35%; precisely, in Poti and self-governing city of Zugdidi – 39%, self-

39% და ზუგდიდის თვითმმართველ თემში - 30%. მთლიანობაში, შეიძლება ითქვას, რომ დევნილთა საარჩევნო აქტივობა ქალაქის ტიპის დასახლებებში მცირედით დაბალია რა დევნილ ამომრჩევლებთან შედარებით. ზუგდიდის სოფლებში კი აქტივობა ერთგვაროვანია როგორც დევნილებით კომპაქტურად დასახლებულ, ისე სხვა უბნებშიც.

მთლიანობაში, ფოთსა და ზუგდიდში კენჭისყრის პროცესი მნიშვნელოვანი დარღვევების გარეშე მიმდინარეობდა. ერთი უბნის გარდა, სადაც არჩევნები ჩაიშალა, დარღვევები საერთო შედეგებზე გავლენას ვერ მოახდენდა. თუმცა ხმის დათვლის პროცესი მეტი ხარვეზით მიმდინარეობდა და გარკვეული შეუსაბამოებებიც დაფიქსირდა რამდენიმე შემთხვევებში.

დადებითად უნდა შეფასდეს ზუგდიდისა და ფოთის საოლქო საარჩევნო კომისიების და ცესკოს მხრიდან დროული და ეფექტიანი რეაგირება. „საუნჯის“ დამკვირვებლები მხოლოდ ჩანაწერთა წიგნით შემოიფარგლებოდნენ იმ შემთხვევაში, თუ დარღვევა უმნიშვნელო იყო ანდა შესაბამისი კომისია დროულად ახდენდა რეაგირებას.

„საუნჯის“ დამკვირვებლებმა დაახლოებით 30 დარღვევა დააფიქსირეს უბნებზე, რომელთაგან ოცამდე ტექნიკური ხასიათის იყო და კვალიფიკაციის ნაკლებობით და არაორგანიზებულობით

governing municipality of Zugdidi – 30%. In total, it can be concluded that in cities, turnout of IDP voters is slightly lower than the turnout of non-IDP voters. In villages of Zugdidi turnout is the same in precincts with and without IDP settlements.

Overall, the voting process in Poti and Zugdidi was conducted without any major violations. With the exception of one polling station, where elections were thwarted, observed violations will not affect the final outcome of the election. Although the vote counting process was characterized with more shortcomings and certain inconsistencies were also observed in several summary protocols.

The work of the Zugdidi and Poti District Election Commissions (DECs) and the Central Election Commission (CEC) is evaluated positively in terms of provision of timely and effective follow up to reported violations. Observers of Saunje were recording violations only in the Record Book in cases where the violation was minor or/and if the relevant commission reacted in a timely manner.

Saunje observers recorded up to 30 violations, out of which 20 were of technical nature and were caused due to the lack of qualification and proper organization. Important violations included: thwarting of the voting process, finding election documentation outside near the polling station, restricting the right of the observer, violation of procedures for casting of lots, restricting the voting right of an IDP, refusal to issue the copy of the

იყო გამოწვეული. მნიშვნელოვანი დარღვევებიდან აღსანიშნავია: ხმის მიცემის პროცესის ჩაშლა, საარჩევნო დოკუმენტაციის უბნის მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენა, დამკირვებლის უფლების შეზღუდვა, წილისყრის პროცედურების დარღვევა, დევნილის ხმის უფლების შეზღუდვა, შემაჯამებელი ოქმის ასლის არგაცემა, რათა შეუსაბამოები შემაჯამებელ ოქმებში.

კენჭყრის პროცესის დროს გამოვლენილი დარღვევები

კომისიის მუშაობისთვის ხელისშეშლა / ხმის მიცემის პროცესის ჩაშლა

ზუგდიდის თემის #32 უბანზე (ანაკლია) არჩევნები ჩაიშალა რამდენიმე ამომრჩევლის მიერ საარჩევნო ყუთისა და სხვა ინვენტარის დაზიანების გამო.

საარჩევნო დოკუმენტები უბნის მიმდებარე ტერიტორიაზე

ზუგდიდის თემის #42 უბანზე (სოფ. დარჩელი) საარჩევნო უბნის მიმდებარე ტერიტორიაზე პოლიეთილენის პარკში გახვეული 200-მდე სპეციალური კონვერტი აღმოჩნდა. “საუნჯის” აღსანიშნავია, რომ საარჩევნო ადმინისტრაცია ცდილობდა ხელი შეეშალა “საუნჯეს” დამკვირვებლისთვის, რათა აღნიშნული ფაქტი არ დაფიქსირებულიყო საჩივრით ან ჩანაწერთა წიგნში შენიშვნით.

summary protocol, inconsistencies in summary protocols.

Violations observed during the voting process

Obstructing the work of the election commission / thwarting the voting process

Election was thwarted on precinct #32 (Anaklia) of the Zugdidi municipality after several voters had damaged the ballot box and other equipment.

Ballot papers on the territory near the polling station

Up to 200 special envelopes wrapped in a plastic bag were found on the territory near the polling station on precinct #42 (village of Darcheli) of Zugdidi municipality. It has to be noted, that the election administration was trying to obstruct Saunje observer to prevent the latter from recording this fact either through the complaint or the entry into the Record Book.

დამკვირვებლებისთვის დაკვირვების უფლების შეზღუდვა

ფოთის #4 და #16 საარჩევნო უბნებზე დამკვირვებლებს არმისცეს უბნის გახსნის პროცედურაზე დასწრების შესაძლებლობა. ორივე შემთხვევაში პრობლემა ოლქში დარეგისტრირების შემდეგ მოგვარდა.

ზუგდიდის თემის #33 უბანზე “საუნჯეს” დამკვირვებელს მხოლოდ საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის ჩარევის შემდეგ მიეცა საშუალება ინფორმაცია შეეტანა კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში. დარღვევები ეხებოდა ერთი და იმავე საარჩევნო სუბიექტის ორი წარმომადგენლის უბანზე ყოფნას და საარჩევნო კაბინაში ფოტო გადაღების ფაქტს.

წილისყრის / კენჭისყრის პროცედურის დარღვევა

ზუგდიდის თემის #76 უბანზე დილის წილისყრის პროცედურა არ ჩატარდა სათანადოდ და ფუნქციები თავმჯდომარის ერთპიროვნული გადაწყვეტილებით გადანაწილდა.

ქალაქ ზუგდიდის #16 უბანზე სადემონსტრაციო ოქმში ფანქრით შეავსეს მონაცემები, #10 უბანზე კი სათანადოდ არ იყო შევსებული შესაბამისი ოქმი მიუხედავად მითითებისა, #16 უბანზე დარღვევა არ აღმოფხვრილა. ზოგადად, “საუნჯეს” დამკვირვებლებმა უბნების დიდ ნაწილში დააფიქსირეს სადემონსტრაციო ოქმის არა სათანადოდ შევსების შემთხვევები. ზემოთ კომისიებთან მიმართვისას აღმოჩნდა, რომ სწორედ საოლქო და ცენტრალური საარჩევნო კომისიების მითითებით ხდებოდა კანონის მოთხოვნის უგულებელყოფა.

Restricting rights of observers'

On precincts #4 and #16 of Poti, observers were not allowed to attend the procedure of opening of the polling station. In both cases the problem was solved only after calling the DEC.

On precinct #33 of Zugdidi municipality the observer was allowed to enter information in the Record Book only after the intervention by the chairperson of the DEC. Violations were related to the presence of two representatives of the same election subject at the polling station and the fact of shooting a photo in the voting booth.

Violation of procedures for casting of lots/voting

The procedure for casting of lots was not properly followed on precinct #76 of Zugdidi municipality and functions amongst commission members were distributed by the unilateral decision of the chairperson.

Figures in the demonstration protocol were entered with a pencil on precinct #16 of the city of Zugdidi, while the relevant protocol was not properly filled out in precinct #10. Despite instructions to do so, the violation was not addressed on precinct #16. In general, Saunje observers noted the demonstration protocols were not properly filled out in a large number of precincts. After having addressed the higher election commissions it appeared that these legal provisions were ignored in accordance to the instructions of the DEC and the CEC.

საარჩევნო სუბიექტების ერთზე მეტი წარმომადგენელი საარჩევნო უბანზე

ზუგდიდის ორი ოლქის რვა უბანზე იმყოფებოდა “ქართული ოცნების” და არასაპარლამენტო ოპოზიციის ორ-ორი წარმომადგენელი. დამკვირვებლის მითითების შემდეგ დარღვევა ყველგან აღმოიფხვრა, გარდა #94 უბნისა, სადაც აღნიშნულმა აგრესია გამოიწვია და პრობლემა მხოლოდ საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის ჩარევით მოგვარდა.

კანონით გათვალისწინებულზე ნაკლები ბიულეტენები უბანზე

არაერთ უბანზე ბიულეტენების რაოდენობა რეგისტრირებულ ამომრჩეველზე 150-200-ით ნაკლები იყო. მართალია, საარჩევნო კოდექსი არ მოითხოვს საარჩევნო უბანზე ბიულეტენების მეტობით დამრგვალებას, მხოლოდ იმას, რომ ბიულეტენების რაოდენობა უნდა იყოს ამომრჩეველთა რაოდენობის შესაბამისი, 50-ის ჯერადი ოდენობით. თუმცა, კანონის მიზნიდან გამომდინარე, აღნიშნული დებულება მიუთითებს კანონის იმგვარ ინტერპრეტაციაზე, რომ საარჩევნო უბანზე ბიულეტენების რაოდენობა ამომრჩეველთა რაოდენობას შორის ცდომილება იყოს მაქსიმუმ 50.

Presence of more than one representative of election subjects at the precinct

Presence of two representatives of “Georgian Dream” and non-parliamentary opposition was observed in eight precincts of two districts of Zugdidi. After observers pointed this out, the violations were eradicated in all cases, except precinct #94 of Zugdidi municipality where this fact caused aggression and the problem was only solved after the intervention of the chairperson of the DEC.

Less than legally required number of ballot papers on precincts

On many precincts, the number of ballot papers was 150-200 less than the number of registered voters. Although, the Election Code does not require having ballot papers in the rounded up extra amount, the law requires that the number of ballot paper books shall be equal to the total number of voters in the election precinct divided by 50 and rounded up to next whole number. According to the objective of the law, the relevant provision suggests such interpretation of the law, that the difference between the number of ballot papers and the number of voters should not be higher than 50.

დევნილების ხმის უფლება

რამდენიმე საარჩევნო უბანში რეგისტრირებულ დევნილ ამომრჩევლებს ხმის მიცემის პრობლემა შეექმნათ. კანონდებლობით, დევნილმა კენჭისყრაში მონაწილეობის მისაღებად პირადობის მოწმობასთან ერთად დევნილის მოწმობაც უნდა წარედგინოს.

აღსანიშნავია, რომ დევნილთა ხელახალი სავალდებულო რეგისტრაციის დასრულების შემდეგ, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებული პირებს ახალი დევნილის მოწმობები ურიგდებათ. დევნილთა დიდ ნაწილს ახალი მოწმობები არ აუღია. თუმცა მოწმობის ახალი ფორმის დამტკიცებით არ გაუქმებულა დევნილებზე მანამდე გაცემული დევნილის ინდივიდუალური მოწმობები და მათი გამოყენებით ხმის მიცემა შესაძლებელია. მიუხედავად ამისა, რამდენიმე უბანზე დევნილის ძველი მოწმობით გამოცხადებულ ამომრჩევლებს უარი უთხრეს კენჭის ყრაში მონაწილეობაზე. „საუნჯეს“ დამკვირვებელმა პრობლემა საოლქოს ჩარევითაც ვერ მოახერხა. მხოლოდ ცესკოს მიერ გაიცა შესაბამისი ინსტრუქცია და ამომრჩევლებმა შეძლეს აქტიური ხმის უფლების რეალიზაცია.

Voting rights of IDPs

IDPs registered on several precincts encountered problems in voting. According to the law, in order to be able to participate in the voting, an IDP should present an Identity card accompanied with the IDP card.

It should be noted that after the finalization of the mandatory re-registration process of IDPs, individuals who have been forcefully displaced from the occupied territories of Georgia are issued new IDP cards. Large number of IDPs still has not acquired these new cards. Although with the issuance of the new IDP cards, the individual IDP cards issued before that have not been abolished and it is possible to vote with them. Despite

that, several precincts refused to allow IDPs to vote with these cards. Saunje observer could not solve this problem even after having contacted the DEC. Only after the CEC issued a relevant instruction, IDP voters could exercise their right to vote.

ხმის დათვლის პროცესი

ხმის დათვლის პროცესში გამოვლენილი ხარვეზები უფრო მრავლადაა, თუმცა იმის გამო, რომ შენიშვნაზე, უმეტეს შემთხვევაში, კომისიის წევრების მხრიდან აგრესია მოდიოდა, საუნჯეს დამკვირვებლები პრობლემის ერთხელ დაფიქსირების შემდეგ პოლემიკაში აღარ შედიოდნენ და დარღვევებს აღნუსხავდნენ. უფრო კონკრეტულად, შემდეგი სახის დარღვევები გამოიკვეთა:

Counting of Votes

More violations were observed in the process of counting of votes. Although due to the fact that in most cases the violations pointed out by Saunje observers were often met with aggression from the commission members, Saunje observers were not engaging in arguments and were only recording violations, after pointing them out once. More specifically, the following violations were observed:

შემაჯამებელი ოქმის ასლის გაცემის წესების დარღვევა/იგნორირება

ზუგდიდში არაერთი უბნის შემაჯამებელი ოქმების ასლები იმდენად უხარისხოა, რომ მონაცემები არიკითხება, ზოგ შემთხვევაში ინფორმაციის ნაწილია ჩამოჭრილი.

დამკვირვებელთა მოთხოვნის მიუხედავად, დაირღვა შემაჯამებელი ოქმის ასლის გაცემის

Ignoring the rules for issuing the copy of the summary protocol

Copies of summary protocols of several precincts from Zugdidi are of such a low quality, that the results are not legible. In some cases, parts of the information are cut out.

Despite the requests of observers, the rules for issuance of copies of summary protocols were violated. A stamp

წესები. ზუგდიდის #12 საარჩევნო უბანზე ოქმებს აკლია ბეჭედი და ერთი ხელმოწერა, ზუგდიდის #26, #18, #11, #16, #15 და #84 შემაჯამებელ ოქმებს აკლია ერთი ხელმოწერა, ზუგდიდის #28 საარჩევნო უბანზე საერთოდ არაქვს ბეჭედი და ხელმოწერა, ხოლო ფოთის #16 უბნის ოქმის დედანს არაქვს ბეჭედი, ოქმის ასლზე კი ორივე ხელმოწერაა გამოტოვებული. ფოთის #7 უბანზე, დამკვირვებლის დაქინებული მოთხოვნის მიუხედავად, ქსეროქსის მოწყობილობის მწყობრიდან გამოსვლის მიზეზით არ გასცეს შემაჯამებელი ოქმების ასლები.

ზუგდიდის #84 უბანზე თავმჯდომარემ უბანზე მყოფ ყველა უფლებამოსილ პირს შემაჯამებელი ოქმების ნაცვლად სხვა - ე.წ. “სავარჯიშო ოქმი” გადასცა ანალოგიური ინფორმაციით, რომელიც ბეჭდით და ხელმოწერით დაამოწმა. მოთხოვნის მიუხედავად, თავმჯდომარე ამტკიცებდა, რომ ამ დოკუმენტსაც ანალოგიური ძალა ჰქონდა.

შემაჯამებელი ოქმების შესწავლა-ანალიზის შემდეგ შემდეგი სახის ხარვეზები / შეუსაბამოებები გამოვლინდა:

შეუსაბამოებები და ხარვეზები შემაჯამებელ ოქმებში

ზუგდიდის #12, #15, #16, #18, #24, #26, #28, #53, #64, #76, #77, #83 და ფოთის # 3, #5, #16, #34 უბნებზე შემაჯამებელ ოქმებში **ბალანსი არ დგება**. კერძოდ, ექვს სხვადასხვა შემაჯამებელ ოქმში (ძირითადად მაჟორიტარულში, ასევე მერობის/გამგებლობის) კანდიდატების მიერ მიღებული და გაფუჭებული ბიულეტენების ჯამი ნაკლებია მოსული ამომრჩევლების რაოდენობაზე. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ფოთის #16 უბნის პროპორციული სიის შემაჯამებელი ოქმი, რომლის მიხედვითაც **მიღებული ხმების დაბათილი ბიულეტენების ჯამი 100-ით ნაკლებია** მოსული ამომრჩევლის რაოდენობაზე.

ბალანსი დარღვეულია ასევე ეს ამვე ტიპის ბიულეტენის საერთო რაოდენობის მითითებით

and one signature is missing from protocols of precinct #12 of city of Zugdidi, summary protocols of precincts #26, #18, #11, #16, #15 and #84 of city of Zugdidi are missing one signature, protocol from precinct #28 of city of Zugdidi is missing the stamp and a signature, the original protocol of Poti precinct #16 does not have a stamp and the copy of the protocol is missing both signatures. Despite persistent request of the observers, Poti precinct #7 did not issue copies of summary protocols citing the reason of copy machine going out of order.

Instead of giving out the summary protocol, the commission chairperson on precinct #84 of city of Zugdidi, gave all authorized persons a so called “exercise protocol” with the same information, which was approved with the stamp and a signature. Despite the objection by the observer, the chairperson claimed that this document carried the same legal force.

Review and analysis of summary protocols has identified the following types of shortcomings/inconsistencies:

Inconsistencies and shortcomings in summary protocols:

Summary protocols of precincts #12, #15, #16, #18, #24, #26, #28, #53, #64, #76, #77, #83 and precincts # 3, #5, #16, #34 of Poti, **do not contain balanced figures**. More specifically, in six different summary protocols (mainly majoritarian, as well as mayor/gamgebeli election) the total number of votes received by candidates and number of the spoiled ballot papers is less than the number of voters who participated in the elections. The proportional list summary protocol of precinct #16 of Poti deserves special attention, as **the total number of received votes and invalid ballot papers is less than 100 compared to the number of voters** who showed up to vote.

The figures also do not sum up in terms of the total

თითოეული ტიპის ოქმში (ზუგდიდის #11, #18, #33) და სამივე ტიპის ბათილი ბიულეტენის მითითებით თითოეული ტიპის ოქმში (ზუგდიდის #10, #11, #18).

ზოგადად, უბნების დიდ ნაწილზე ოქმების შევსება ხარვეზიანი იყო: **ინფორმაციის არასწორად შეყვანა** (ფოთის #16, #33 უბნების მაჟორიტარულ ოქმებში მოსული ამომრჩეველი რაოდენობა განსხვავებულია დანარჩენ ორ ბიულეტენში მითითებულა იმავე მონაცემისგან), **ცარიელი გრაფების დატოვება** (ფოთის #15, #33, ზუგდიდის #18, #24, #76: არ ავსებდნენ მათ ნულებით ან ჯვრებით; ფოთის #15 უბნის ცარიელი გრაფები შევსებულია ცესკოს ვებგვერდზე).

ოქმის არასწორედ შევსების გამო დაწერილი ახსნა-განმარტებები/შესწორების ოქმები

ფოთის #16 უბნის პროპორციული სიის ცესკოს ვებგვერდზეა ატვირთული ოქმში ჯვარი გადაკეთებულია 1-იანად, რითაც აღდგენილია 100 ხმით დარღვეული ბალანსი, თუმცა მას არახლავს შესწორების ოქმი, რის გარეშეც შესწორება უკანონოა.

ზუგდიდის #11, #33, #35, #41, #53 და ფოთის #30 უბნებზე მთვლელების მიერ დაწერილია ახსნა-განმარტებები, თუმცა უმეტეს შემთხვევაში არა იმავე დღეს - დათვლისას, არამედ 3 დღის შემდეგ - 18 ივნისს და შეცდომის მიზეზად, ძირითადად, გადაღლილობაა მითითებული.

number of all three types of ballot papers in each protocol (precincts #11, #18, #33 of Zugdidi) and the number of all three types of invalid ballot papers in each protocol (precincts #10, #11, #18 of Zugdidi).

Overall, the process of filling out protocols was accompanied with shortcomings in a large number of precincts. **Incorrect entries:** In majoritarian summary protocols of precincts #16, #33 of Poti the number of voters participating in the election is different from the number indicated in the other two protocols); leaving boxes blank (precincts #15, #33 of Poti and precincts #18, #24, #76 of Zugdidi) some boxes in the protocols were not filled out with zeros or crosses; **blank boxes** of the protocol of precinct #15 of Poti are filled out on the CEC website.

Explanatory notes/correction protocols written for the incorrectly filled protocols

In proportional election protocols of precinct #16 of Poti, a copy of which is posted on the webpage of the CEC, the cross has been changed into number 1, which has corrected the balance short of 100 votes, although the protocol is not accompanied with the correction protocol, without which this correction is considered illegal.

Counters have written explanatory notes on precincts #11, #33, #35, #41, #53 of Zugdidi and precinct #30 of Poti. Although in most cases they are not written on the same day, during the counting, but after 3 days, on June 18; tiredness is cited as a reason for making these mistakes.

ზუგდიდის #11, #33, #35, #41, #53 და ფოთის #30 უბნებზე მთვლელების მიერ დაწერილია ახსნა-განმარტებები, თუმცა უმეტეს შემთხვევაში არა იმავე დღეს - დათვლისას, არამედ 3 დღის შემდეგ - 18 ივნისს და შეცდომის მიზეზად, ძირითადად, გადაღლილობაა მითითებული.

[illegible]

Counters have written explanatory notes on precincts #11, #33, #35, #41, #53 of Zugdidi and precinct #30 of Poti. Although in most cases they are not written on the same day, during the counting, but after 3 days, on June 18; tiredness is cited as a reason for making these mistakes.

[illegible]

დასკვნა

“საუნჯეს” მიერ დაფიქსირებული შემთხვევების დიდი ნაწილი ძირითადად არასაკმარისი კვალიფიკაციის და პროცედურების არცოდნითაა გამოწვეული. განსაკუთრებით შემაშფოთებელია შეცდომების რაოდენობა შემაჯამებელ ოქმებში, რაც ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრებს პრაქტიკულად არ ჰქონდათ ინფორმაცია შემაჯამებელი ოქმების შევსებისა და მათი დამოწმების/ასლის გაცემის წესების შესახებ. გარდა ამისა, რამდენიმე კერძო საუბნო საარჩევნო ადმინისტრაცია ცდილობს ხელი შეუშალოს დამკვირვებლის მიერ დარღვევების ასახვას და მხოლოდ საოლქო საარჩევნო კომისიის ჩარევით ხდება პრობლემის მოგვარება. კენჭის ყრის დროს და შედეგების დათვლისას გამოვლენილი ცალკეული დარღვევები ბადებს ეჭვს, რომ შესაძლოა, ცალკეულ შემთხვევებში, იყო არჩევნების შედეგების მანიპულირების მცდელობა. ამიტომ, მოვუწოდებთ ზემდგომ საარჩევნო კომისიებს დაშვებას უწყებებს, ყურადღება გაამახვილონ და დროულად გამოიძიონ დაფიქსირებული შემთხვევები.

აქვე გვსურს ხაზი გავუსვათ დევნილების საარჩევნო უფლების უზრუნველყოფის მნიშვნელობას. ის, რომ გაუქმებულია დევნილთა ძველი მოწმობის დამტკიცების ფორმა და წესი, ეს თავისთავად

Conclusion

Large part of violations observed by Saunje stems mainly from the lack of qualifications of commission members and the lack of knowledge of the relevant procedures. Particularly worrying is the number of mistakes in the summary protocols, which leaves an impression that precinct election commissions did not have information on the rules on filling out the summary protocols, approving them and issuing their copies. In addition, several facts are alarming, in particular when the precinct election commission tries to obstruct the work of observers to record violations and the problems are solved only after the intervention of the DEC. Violations revealed during the voting process and during counting of votes gives rise to suspicions that in specific cases, there were attempts of manipulating election results. Therefore, we call upon the higher election commissions and the relevant authorities to pay attention and timely investigate recorded cases of violations.

Here we would like to highlight the importance of ensuring the exercise of electoral rights of IDPs. The fact that the form and the rule for approval of the old IDP card is no longer in force does not automatically mean that IDP cards issued according to these rules are no longer in force. Even if this issue is not explicitly regulated by the law, it is unacceptable to interpret the law in contradiction to human rights.

არ აუქმებს მის საფუძველზე გამოცემულ მოწმობებს. ეს საკითხი ცალსახად რომ არ იყოს დარეგულირებული კანონმდებლობით, მიუღებელია, კანონისა და მისი უფლებების საპირისპირო ინტერპრეტაცია. ჩვენი დამკვირვებლების მხრიდან დევნილების ხმის მიცემასთან დაკავშირებული პრობლემები შესაძლოა სხვაგანაც მომხდარიყო და დევნილამ ომრჩეველს ხმის უფლება დაეკარგა. ამის თავიდან ასაცილებლად, ცესკოს წინასწარ დეტალური ინსტრუქტაჟი უნდა მიეწოდებინა საუბნო საარჩევნო კომისიებისთვის.

როგორც აღვნიშნეთ, დარღვევათა დიდი ნაწილი ტექნიკური ხასიათის იყო და ძირითადად კომისიის წევრების მხრიდან პროცედურების არცოდნით იყო გამოწვეული. განსაკუთრებით თვალში საცემი იყო ხარვეზები და შეუსამაზოებელი შემაჯამებელი ოქმების შევსებისას. ამიტომ, მნიშვნელოვანია, ზემდგომ-მმართველობა მეტი ყურადღება დაუთმონ საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების კვალიფიკაციის ამაღლებას საარჩევნო პროცედურებისა და დამკვირვებელთა უფლებების კუთხით.

კანონის გარკვეული რეგულაციები არჩევნების დღის განმავლობაში უგულებელყოფილი იყო. მაგალითად, დღის განმავლობაში არხდებოდა სადემონსტრაციო ოქმის სათანადოდ შევსება. ასევე, რიგ უბნებზე ბიულეტენების ნაკლები იყო კანონით მოთხოვნილზე. მნიშვნელოვანია, რომ ზედმიწევნით სრულდებოდა კანონის მოთხოვნები. ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ კანონის გარკვეული მოთხოვნა მოძველებულია და ცვლილებას საჭროებს, კანონის ჩანაწერის იგნორირების ნაცვლად, საკანონმდებლო ცვლილება უნდა განხორციელდეს.

Problems related to voting rights of IDPs, observed by our observers could have taken place elsewhere and IDP voters could have lost their right to vote. To avoid this from happening, the CEC must have provided detailed instructions to the PECs in advance.

As noted, large part of violations were of the technical nature and were caused due to the lack of knowledge about procedures by the commission members. Particularly obvious were the shortcomings and inaccuracies during the filling of the summary protocols. Therefore, it is important that higher election commissions pay more attention to improving the PEC members' qualification in election procedures and observers' rights.

Certain legal provisions were ignored throughout the Election Day. For example, demonstration protocols were not properly filled out during the day. Also, a number of precincts had ballot papers in less numbers than required by the law. It is important to follow the legal provisions closely. In cases where certain provisions of the law are outdated and need to be changed, it is necessary to implement a legislative change instead of ignoring the prescription of the law.

www.ngosaunje.wordpress.com

არჩევნების მიმდინარეობისა და შედეგების შესახებ “საუნჯეს” ინფორმაცია განთავსებულია, სინერგიის ფეისბუქზე

www.facebook.com/idpsynergy და ვებგვერდზე www.idpsynergy.ge.

საკონტაქტო პირი:

იაგო ფასანძე, გამგეობის თავმჯდომარე

ტელეფონი: (+995) 555 199 798;

ელ.ფოსტა: ngo.saunje@yahoo.com

საქართველო, ზუგდიდი, 2100,
შოთა რუსთაველის ქ. 94, III სართული

Process and results of the elections is posted on the facebook page of Synergy:

www.facebook.com/idpsynergy and webpage: www.idpsynergy.ge

Contact person:

Iago Phasandze, Head of Board

Telephone: (+995) 555 199 798;

E-mail: ngo.saunje@yahoo.com

Zugdidi, 2100, Georgia,
94 Shota Rustaveli street, floor 3